

(Dreigende) Uitdroging bij hartfalen, nierziekte en/of diabetes

Cardiologie / Interne Geneeskunde

Inleiding

U gebruikt medicijnen welke u helpen om langer gezond en actief te blijven. Iedere dag medicatie innemen is erg belangrijk. Maar bij dreigende uitdroging is het wel nodig om bepaalde medicijnen over te slaan.

Situaties die uitdroging kunnen veroorzaken

De volgende situaties kunnen uitdroging veroorzaken:

- langer dan 5 dagen blootstelling aan een omgevingstemperatuur van 27°C of hoger (hittegolf);
- meer dan 3x overgeven per dag en niet of onvoldoende kunnen drinken;
- meer dan 3x waterdunne diarree per dag;
- langer dan 2 dagen koorts hoger dan 38.5°C.

Gevolgen van uitdroging

Een gezond lichaam kan uitdroging opvangen, bijvoorbeeld door minder urine aan te maken. Bepaalde medicijnen zorgen ervoor dat het lichaam dit niet altijd kan opvangen. De water- en zoutbalans (natrium en kalium) raakt dan snel uit balans. Dit gebeurt met name bij ouderen, mensen met een verminderde nierfunctie en/of hartfalen in combinatie met medicijngebruik. Bij uitdroging merkt u dat u minder plast en de urine donkerder van kleur is. Daarnaast ervaart u meer dorst, kunt u duizelig, misselijk, suf en/of verward worden. Risico op flauwvallen en (verdere) beschadiging van uw nieren is ook verhoogd.

Risicogroep

Bij behandeling van hoge bloeddruk, diabetes mellitus, hartproblemen, hartfalen en bij minder goed werkende nieren, worden verschillende soorten medicijnen gebruikt. Deze medicijnen hebben een goede invloed op uw aandoening, maar bij uitdroging kunnen ze nier-schade veroorzaken.

De risicogroep voor uitdroging zijn ouderen boven de 70 jaar, mensen die medicatie gebruiken zoals beschreven in onderstaande tabel, met één of meerdere ziektebeelden:

- hartfalen;
- verminderde nierfunctie.

Medicijnen met hoog risico op nierbeschadiging bij uitdroging:

Bloeddrukverlagers (ACE-remmers / ARB's / ARNI)	perindopril, lisinopril, enalapril, fosinopril, captopril, ramipril, irbesartan, valsartan, losartan, telmisartan, candesartan, olmesartan, entresto (valsartan/sacubutril).
Plasmedicatie (diuretica)	furosemide, bumetanide, indapamide, spironolacton, eplerenon, triamteren, hydrochloorthiazide, chloortalidon, amiloride.
Glucose-verlagende medicatie	metformine, dapagliflozine, empagliflozine, canagliflozine, ertugliflozine.

Wat moet u doen?

Patiënt met hartfalen

Heeft u hartfalen en staat u onder behandeling van de cardioloog en vermoedt u dat u last heeft van (dreigende) uitdroging? Wacht dan met het innemen van de medicijnen die hierboven staan beschreven en neem direct contact op met uw cardioloog of uw verpleegkundig specialist van de polikliniek Hartfalen. Zij zullen u adviseren over eventuele aanpassing van de medicijnen en of eventueel extra onderzoek noodzakelijk is.

Drink een ½ liter meer dan wat u per dag mag drinken.

Patiënt met een nierziekte en/of diabetes

Heeft u diabetes mellitus en/of verminderde nierfunctie en staat u onder behandeling van de internist? Neem dan contact op met uw internist of uw diabetes verpleegkundige als:

- het overgeven of de waterdunne diarree langer duurt dan een dag;
- de koorts langer dan twee dagen duurt;
- u vermoedt dat u last heeft van (dreigende) uitdroging.

Zij zullen u adviseren over eventuele aanpassing van de medicijnen en of eventuele extra onderzoek noodzakelijk is. Drink een ½ liter vocht extra: drink dus minimaal 2 – 2½ liter per dag. Ook als u geen dorst hebt.

Is de koorts, het overgeven, de diarree of de hittegolf weer over? Neem dan alle medicijnen weer normaal in.

Verder belangrijke informatie

Gebruik geen ontstekingsremmende pijnstillers zoals ibuprofen (Brufen®), diclofenac (Voltaren®) of naproxen (Aleve®). De combinatie van deze medicijnen met de beschreven medicijnen in de tabel kunnen (verdere) nier-schade veroorzaken.

Belangrijke contactgegevens

- Polikliniek Cardiologie en Hartfalen, route A25, telefoon (053) 487 21 10;
- Polikliniek Interne Geneeskunde - Endocrinologie, route E16, telefoon (053) 487 24 30;
- Polikliniek Interne Geneeskunde -Nefrologie, route E01, telefoon (053) 487 24 20.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraag uw behandelend medisch of verpleegkundig specialist om nadere uitleg.